

Martijn Messing, kartrekker programma **Sociale Innovatie in Energietransitie samenwerking provincie Brabant - Enpuls B.V.** presenteerde de opgave die voorkomt uit het klimaatakkoord (extra windmolens en/of zonnepanelen).
 In het klimaatakkoord staat ook een ambitie om te komen tot 50% lokaal eigendom. Martijn heeft afgelopen zomer 30+ interviews gehouden om te ontdekken hoe men in Brabant uitvoering denkt te geven aan deze ambitie.
 Er zijn inmiddels al legio voorbeelden te vinden waar lokale participatie goed gaat, maar ook een aantal waar het goed mis gaat.
Hobbels: Top down. Overvallen voelen. Gebrek aan kennis. Pseudo-participatie met als resultaat dat de omgeving in opstand komt.
Succesverhalen: Daar waar de gemeenschap ruimte krijgt. Eindhoven, Breda, Schijndel, Sint Michielsgestel, Drimmelen. Hier gaat men zelf aan de slag.

Workshop: 'Hoe ontwikkel je een "wijk" zonnecentrale?' door Willem Buiter
 Meest opvallende leerpunten:
 - Heb **niet alleen oog voor terugverdiendtijd** en de euro's, maar ook voor het doel!
 - Denk niet alleen aan de oplossingen maar **denk ook aan elkaar!**

Workshop: 'Klantreis met no regret maatregelen in 140 unieke vrijstaande woningen' door Derk Hueting
 Meest opvallende leerpunten:
 - Je wil iedereen betrekken, maar **de spreiding tussen mensen die het al weten en mensen die er pas net over horen is enorm.**

Workshop: 'De kracht uit de buurt: 5 succesfactoren.' door Buurkracht.
 Meest opvallende leerpunten:
 - **Goede samenwerking** tussen gemeente, vrijwilligers en buurkracht **is essentieel.**
 - Ondersteun bij drempels en maak gebruik van een stappenplan.

Verslag Energiecafé 6 september 2019

Lokale Participatie: lessen voor de RESsen.

Er werd genetwerkt, er waren broodjes. En koekjes bij de koffie. Er was een prachtig getekend verslag die de highlights van de dag eruit haalde. Er werd inspiratie en kennis opgedaan. Iedereen was terug van vakantie, De zalen zaten vol. De energie was goed. Maar wie waren er eigenlijk?

Wie ben je en wat doe je?

Ruud Megens
 Netwerk zonnecoaches Brabant

Wat brengt jou hier vandaag?

Ik heb interesse in de materie die hier speelt. Wij willen mensen helpen collectief een zonneweide of zonnedak te realiseren. Daarnaast kwam ik ook om zoveel mogelijk partijen van ons bestaan op de hoogte te brengen. We hebben er best een aantal gesproken. Dus in dat opzicht is dat geslaagd.

Wat neem je mee naar huis?

De kennis over participeren. Hoe pas je dat toe in de praktijk. Daar heb ik wel handvatten in gekregen. Dat je helder moet maken waar burgers wel en waar geen inspraak in krijgen.

Wat miste je?

Concrete goede voorbeelden Of misschien ook de worst case practices.

Dr. Sanne Akkerboom, gepromoveerd op burgerparticipatie in de energietransitie gaf een lezing over participatie in overheidsbesluitvorming.
 Grootste leerpunten uit haar lezing:

- **Met burgers in gesprek** gaan helpt écht!
- Betrek burgers in een **vroegtijdig stadium**
- Geef duidelijk aan waar burgers wel en waar niet in kunnen participeren.
- **Communiceer** helder wanneer, wat, met welke input gebeurt.
- Participatie kost aan de voorkant meer tijd, maar levert **tijdwinst aan de achterkant.**
- Pas op met pseudoparticipatie.
- Lokale overheden kunnen aan overheid **grenzen aangeven** w.b.. tijd en prioriteit.

Willem Kalverda
 Bestuurslid energiecoöperatie Boxtel

Ik kom om te netwerken en te leren. Welke aanpak werkt? Wat kunnen we verbeteren? De verhalen van anderen versterken wat je al weet en verdiepen dat.

Wie ben je en wat doe je?

Wat brengt jou hier vandaag?

De aanpak die Buurkracht hanteert. Het op te delen in wijken of buurten. Wij bestrijken de hele gemeente Boxtel. Wellicht dat het opknippen beter zou werken.

Wat neem je mee terug naar Boxtel?

Wie ben je en wat doe je?

Toine van Arendonk
 Beleidsmedewerker Energietransitie Gemeente Drimmelen

Wat neem je mee terug naar Drimmelen?

Betrokkenheid. We hebben zelf al te maken met het participatiemodel. Maar wat is nu precies participatie en hoe pas je het toe? In de praktijk is het lastig.

Wat maakte dat je hier naar toe kwam?

Er was een moment waarop gezegd werd dat we ons niet gek moeten laten maken door het tempo. Onze opdracht is dat we de burgers mee moeten nemen. Als dat 6 maanden langer duurt; nou dan duurt het maar 6 maanden langer!

Voldeed het energiecafé aan je verwachting?

Ik had wel iets concretere handvatten nog willen krijgen. Zoals de tip over dat je helder moet communiceren waar je wel en waar je geen inspraak in hebt. Wat dat betreft vond ik de workshops wat los staan van de lezing. Geruststellend vond ik wel dat andere gemeenten er net zo mee stoeien als wij. Wat dat betreft is de titel misschien wat misleidend: lokale participatie in de RES. Als we bij de RES iets nog NIET goed doen is het participatie. We nemen de bevolking niet mee. Het beeld ontstaat zo dat we het al goed doen.